

Filmhuis

Amerongen Leersum
presenteert

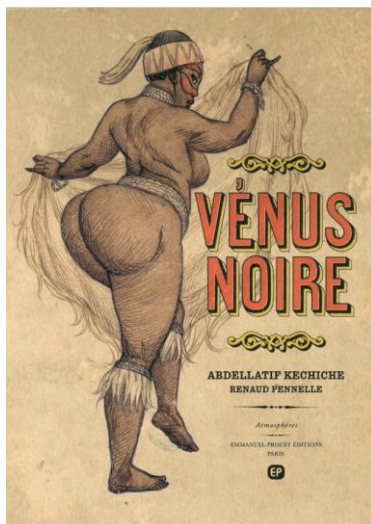

Nieuwsbrief 96, maart 2012

Black Venus

Beste lezers,

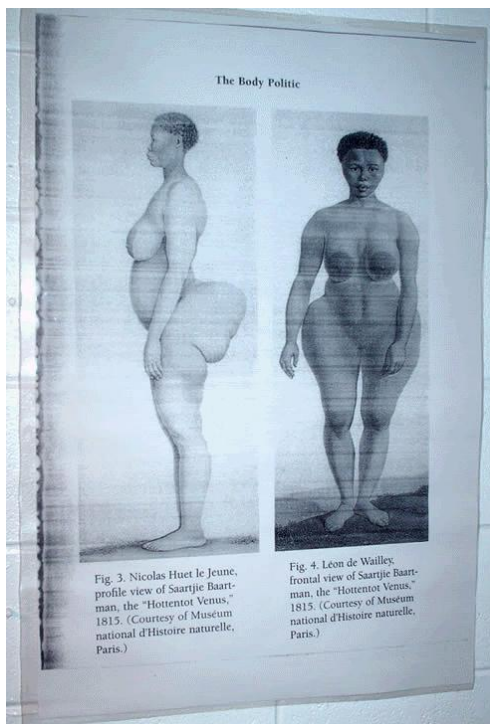
Precies drie jaar geleden vertoonden wij *La Graine en le Mulet*. De filmmaker was Abdellatif Kechiche. Die film had grote indruk gemaakt op de critici en het publiek en deed dat ook bij ons op de Heuvelrug. Misschien herinnert u zich nog wel die Algerijnse man, die een visrestaurant wil beginnen op een oude boot waarbij het uiteindelijk bij de feestelijke opening dramatisch foutloopt, terwijl zijn 'halve' dochter Rym met een lange geïmproviseerde buikdans de gasten toch nog gunstig tracht te stemmen. Na *La Graine en le Mulet* maakte Kechiche in 2010 een nieuwe film, opnieuw eentje die publiek en pers ademloos achterliet, getiteld *Black Venus*.

De NRC noemde hem 'verpletterend', Filmtotaal had het over een 'confronterende ... unieke filmervaring' en zo kunnen we doorgaan. Maar het is geen gemakkelijke film. Diverse malen valt er te lezen hoezeer de kijker in deze film ook met zichzelf geconfronteerd wordt. Het scherpst vond ik dit terug in de Groene Amsterdammer

waarin Gawie Keyser zich afvraagt wie nou eigenlijk naar wie zit te kijken: wij naar Saartje Baartman of Saartje Baartman naar ons? Maar over wie hebben we het eigenlijk?

Saartje Baartman werd geboren in Zuid-Afrika en leefde van 1789-1815. De laatste vijf jaar van haar leven –de tijd waar de film over handelt- bracht ze door in Londen en Parijs. Ze was meegegaan met haar blanke meester Hendrik Caesar vanuit Zuid-Afrika om als artiest op te treden. Dat betekende dat ze als exotische, wilde ‘Hottentot Venus’ in het circus werd opgevoerd voor het sensatiebeluste publiek. In 1814 verkocht hij haar aan een Franse handelaar in exotische dieren. Alles wat afweek van het normale werd in die tijd tentoongesteld. Ze trok ook belangstelling van de wetenschappers, want haar lichaam zou het bewijs moeten leveren dat de Khoisan ofwel Hottentotten de tegenstelling vormde van het hoge blanke ras en het meest dichtbij de orang-oetans, als hoogste apensoort, stond. Met name de brede heupen, het grote achterwerk en de genitaliën zouden dit laten zien. In laatste instantie weigerde Saartje aan dit onderzoek mee te werken, maar na haar dood gebeurde het alsnog. Tot 1986 zijn haar overblijfselen te zien geweest in het Musée de l’Homme in Parijs. In 2002 werden haar resten uiteindelijk overgebracht naar Zuid-Afrika.

Het is een beschamend verhaal. Kechiche vertelt het uitvoerig en indringend in zijn bijna drie uur durende film. Hij trekt ons daarbij als kijkers in dit verhaal binnen. Het is geen afstandelijke historische verfilming. Saartje Baartman is aanwezig, ze is object, beslist, maar voor ons ook subject. Kechiches camera zit er dicht op en laat niet los. Het gevolg is dat de personages meerdimensionaal en de vragen lastiger worden. Saartje is niet alleen slachtoffer van de omstandigheden, om maar een voorbeeld te geven, ze wordt ook een persoon, die houdt van mooie kleren en sigaren. Tegelijk vergaat haar het spreken meer

en meer en raakt ze steeds meer verdoofd. Cruciaal is het gedeelte waarin ze in de rechtszaal moet zeggen of ze deze optredens gedwongen of vrijwillig doet.

De naam van de regisseur is reeds enkele malen gevallen. Die van de hoofdrolspeelster mag echter niet ontbreken. Ze levert namelijk een ongelooflijke prestatie. We hebben het over Yahima Torres (1980), een Cubaanse vrouw die in Frankrijk woont. Voordat Kachiche haar vroeg om deze rol op zich te nemen had ze er nooit aan gedacht om actrice te worden. Dit is haar opmerkelijke debuut.

Het is verleidelijk meer te vertellen. Wie meer wil weten kan echter op internet gemakkelijk meer vinden. Wij houden het hierbij, want willen slechts de deur openzetten zodat u graag naar binnen gaat en het gevoel heeft dat u welkom bent. We vertonen *Black Venus* op 21 maart 2012 om **20.00 uur** in **De Binder** te Leersum. De zaal is open om 19.30 uur. Prijs € 6. Voorverkoop in de bibliotheken van Amerongen en Leersum. Reserveren kan via tel.nr. 0343-758343 of via filmhuis.amerongen@skiam.nl (dus **niet** via de reply-knop: uw boodschap komt dan niet aan).

Met weer een hartelijke groet namens het Filmhuis,

Theo Witkamp